

Linksmiausių Kalėdų Švenčių Visiems!

Juozas Krukas Grįžo į Tampa, Fla., Praleidęs Dvi Savaites Kalifornijoje

Mūsų geras tautietis, Sandaros 54-os kuopos Tampa, Fla., sekretorius, Juozas Krukas, buvo nuvykęs pas savo sūnų dr. Algirdą Kruką ir jo šeimynėlę.

Sūnus praktikuojas medicinoj Los Angeles mieste, Calif.

J. Kruko kelionė atlikta į abi puses National Airline jėtu, skubiai ir patogiai, kas trūko tik 4 ir pusę valandos, apie 2,400 myliu.

Atvykus į Los Angeles aerodromą, sutiko sūnaus šeimą, kurie parsivežė į savo gražią rezidenciją, kuri randasi ant aukšto kalno, palei San Fomado Valley, keletas šimtų pėdų žemiau ilankos. Taip, kad žiūrint iš jų namo, ypač nakties metu, tai nepaprastas gražus reginys, žiūba įvairiomis spalvomis. Čia pristatyta biznio ir kitokių namų bei parkų, viešelių ir gatvių išraižyta.

Sūnaus daktaro Algirdo šeima labai gražiai priėmė savo brangų svečią ir kuo geriausiai vaišino, kuom tėvas buvo labai patenkintas ir džiaugėsi, kad sūnus isikūręs ir veda sėkmingą praktiką medicinoje.

Jis ir žmonelė Patricia auklėja 5 metų gražią dukrelę. Viešėdamas, Juozas nesėdėjo namie, jis bandė pamatyti svarbiausias Los Angeles vietas bei įstaigas. Jo sūnus, o ypač, marti su savo nauju Cadillac visur jį pavažinėjo.

Keliaujant, jam teko matyti vietas, kur po sunkaus lietaus buvo vandens išversti keliai ir gatvės bei nuverstai namai. Matė tą vietą, kur juodukai išgriovė ir sudėgino daug krautuvių ir namų. Aplankė ir įdomią filmo gamintojų vietą — Universal Studio, Universal City, kuri užima apie 300 ketvirtainių mylių plotą. Čia pilna pristatyta įvairiausių gatvių ir namų, kuriuose niekas negyvena, o naudojami filmavimui. Čia yra su-

Įvairių Tautų Kalėdų Eglaitės Mokslo ir Pramonės Muziejuje

Per Pastaruosius 23 m., ištiesa gruodžio mėnesi, Mokslo ir Pramonės Muziejuje, Chicagoje, tesiasi festivalis, vadinamas "Christmas Around the World". Minios žmonių susirenka pamatyti specialių programų, kurias pateikia įvairios tautinės grupės.

Kiekviena grupė savaip papuošia Kalėdų eglaitę, tuo būdu atsilankę į tą muziejų prieš šventes, turi progos pamatyti ištiesa mišką blizgančių, apkabintų tradicinėmis dekoracijomis medelių.

Programos įvyksta kiekvieną dieną su dainomis, šokiais, muzika ir vaidinimais. Vakare kiekviena grupė suruošia ir vakarinę su nuosavais patiekalais.

Lietuviai pasirodė sekmadienį gruodžio 18 net tris kartus, patraukdami daug dėmesio su vaidintu "Rūtų Darželiu", dainomis ir šokiais. Apie tai gražiai atsiliepė ir vietinė amerikiečių spauda.

dėta apie 50 milijonų dolerių. Taip pat lankėsi naujame meno muziejuje. Buvo nuvykę į garsųjį Desneyland — Marine Land bei lankėsi Fox teatre. Matė garsųjį pastatymą "The Sound of Music" ir daug kitų įdomių vietovių.

Taip pat Juozui Krukui teko pasimatyti su keletu pažįstamų ir buvusių draugų. Buvo užsukę į Santa Barbara, kame aplankė gerą Krukų draugą dr. Justina Swind ir jo šeimą. Buvo nuvykę pas senus draugus Vincą ir Petriciją Čėnus, kurie gyvena Santa Monica ir yra Sandaros skaitytojai — rėmėjai. Mat Vincas yra daug metų gyvenęs Rhi-nelander, Wis., o vėliau — Cle-veland, Ohio, buvo įsigijęs plačią pažinti lietuvių tarpe.

P-nia Patricia, kuri anksčiau gyveno Chicagoj, turi plačią pažintį lietuvių tarpe, nes buvo bizny su velioniu Liutkum. Dabar yra vedusi su V. Čėsna ir turi didelį apartamentinį namą, kartu su jos dukrele ir žentu Robertu.

Apie kitus Juozo Kruko įgytus įspūdžius Kalifornijoje, žadėję parašyti sekantį kartą, o tuo tarpu siunčia kalėdinius sveikinimus per Sandarą, nuo Sandaros 54-os kuopos ir nuo Tampos Lietuvių klubo, kurie yra pasakyę po 10 dolerių kiekvienai.

Rep.

Lietuva Senoje Anglų Literatūroje

Pirmutinis anglų poetas, suminėjęs savo kūriniuose Lietuvą, buvo Geoffrey Chauser (1340-1400).

Vienam savo veikalų jis aprašo, kaip vienas anglų riteris (karys) nuvyko į Lietuvą ir kariavo prieš kryžiuočius ir rusus.

Nors tas riteris buvo pats krikščionis, vienok jis matė, jog anų laikų, taip vadinami, krikščionys, buvo blogesni už lietuvius stambeldžius.

Kova Su Propoganda

Salisbury. — Rodezijos valdžia uždraudė klausytis viešose vietose radio programų. Smith ir jo ministeriai bijosi, jog propoganda, skleidžiama iš kaimyninių šalių ir iš britų radio stoties, gali paskatinti juodukus prie sukilimo.

Nežino Kur Pateko

Richard Boone, gyvenęs Quebec. Kanadoje, gavo atgal laiška, kurį buvo išsiuntęs. Ant vo-ko rado užrašą: "Asmuo, kuriam adresuotas laiškas, mirė 1962 m. Nepaliko naujo adreso".

Sovietų Pasigyrimai

New York. — Valentin Šaškin, sovietinės aliejaus administracijos direktorius, pareiškė, jog Sovietų Sąjunga prisivys Jungtines Valstybes aliejaus gamybos srityje 1970 metais.

Billy Graham Apie Grėsiantį Pavojų iš Komunistų Pusės

Zinomas evangelistas Billy Graham, kuris neseniai aplankė Washingtoną, buvo pakviestas kalbėti įvairiose valdiškose įstaigose.

Prabildamas į dirbančius Pentagone, Billy Graham pareiškė: "Privalome turėti stiprią kari- nę pajėgą, kad sulaukius šėl- stančius agresorius nuo užka- riavimo viso pasaulio. Dabar mes pergyvename laikotarpį dvasinio ir moralio tamsumo."

Bet iš 24,000 Pentagono tar- nautojų ir pareigūnų, jo pasi- klausyti susirinko vos tik apie 1,000.

Anglų astronomas Edmund Halley (1656-1742) pirmas ap- skaitliavo kada sugrįš kometa su uodega. Dėl to ir toji ko- meta pavadinta jo vardu.

Paukščiai iš Šiaurės Prisiplaudė Lietuvoje

Ankstyva ir aštri žiema, už- klupusi šiaurinę Europos dalį, Islandiją, Spitzbergeną ir pan. privertė daugelį paukščių skris- ti į pietus, kur oras kiek šiltes- nis.

Nemažai tokių paukščių apsis- tojo ir Lietuvoje. Jie laikosi prie upių ir ežerų, nors ir tieji yra užšalę.

Nušovė Bėganti Vakarų Pusėn Šuni

Berlynas, Vakarų Vokietija. — Rytų Vokietijos pasienio sar- gai perėitę sekmadienį nušovė savo sargybinių šunį, kuris nu- traukęs retėžį, bėgo į vakarus, pranešė Vakarų Berlyno poli- cija.

Keturi komunistų pasienio sargybiniai paleido kulkosvai- džius į darbą ir bėgantis šunelis sukrito vietoje, sakė įvyko liu- dytojai.

Mano Tėviškė

Baltoji rožė, rožė prie tako,
Pabėrė perlų karolius;
Tartum sesulė meiliai prašneko —
Baltoji rožė, rožė prie tako.

Kas beispėtų ką ji man sako?
Kas besuprastų jos žodelius?...
Baltoji rožė, rožė prie tako,
Pabėrė perlų karolius...

Kai aš prie Nemuno stovėsiu,
Man palinguos pušis žalia...
Nuo Liškiavos pilies griuvėsių
Pamos mergaitė skarele.

Į šviesią ateitį žiūrėsiu
Su džiaugsmo šypsena žvalia;
Nuo Liškiavos pilies griuvėsių
Mojuos mergaitė skarelė...

Virš Nemuno rikiuojas gervės,
Lakštingalos šlaite nutilo;
Geltonos, rausvos, margaspalvės
Viršūnės šimtmetinio šilo.

Lyg laužas, Margio čia sukurtas,
Liepsnoja ažuolo viršūnė;
Ir tu svajoji lyg užburtas
Apie karžygiškąją Punią...

DEMOKRATAI BAIGIA SUKELTI MILIJONĄ DOL.

Washington. — Demokratai sugalvojo gerą priemonę surink- ti vieną milijoną dolerių politi- niems tikslams. Jie jau surengė ir vis dar rengia 70 teatrinių prog- ramų trijuose dešėtkuose valsti- jų.

Įžanga į vaidinimą, kuriame svarbiausią dalį sudaro filmos premiera, siekia \$15.00 asme- niui.

Sale to pardavinėjamos 17 pus- lapų programos, kuriose apar- sinimas kainavo \$15,000 už pus- lapį. Garsinimus įdėjo tokios korporacijos, kaip General Mo- tors, Ford, Chrysler, Lochneed, Pepsi — Cola ir pan.

Briedis Užmušė Vieną Medžiotoją

Nepaprastas nuotykis įvyko į pietus nuo Baltstogės, dabar- tinėje Lenkijoje. Karių kaimo žmonės pastebėjo lauke klajo- jantį briedį, matomai, atvykusi iš tolimesnių girių įeškoti mais- to.

Kaip bematant atsirado bū- rys medžiotojų, kurie su dalgė- mis, lazdomis ir šūnimis leidosi apsupti ir nužudyti briedį. Bet jiems besiantinant, briedis šoko ant vieno 19 metų vyruko ir sa- vo ragais taip sužalojo jam gal- vą, kad tas neužilgo mirė.

Įvykus tokiam sumišimui, briedis paspruko iš sudarytų jam spastų.

Bulgarų Komunistų Vadas Garsiau Prabilo

Sofija. — Kalbėdamas porą valandų "parlamente", bulgarų komunistų premieras Todor Žit- kov smarkiai užatakavo raudo- nosios Kinijos režimą už "lau- žymą socialistinio solidarumo".

Dabartiniai ekonominiai ir kultūriniai bulgarų — kinų ry- šiai, pasak Žitkovo, turį tik sim- bolinės reikšmės.

Bando Atsikratyti Nuo Ekstremistų Savo Partijoje

Washington. — Koordinacinis Republikonų Partijos komite- tas, kuris neseniai posėdžiavo krašto sostinėje, priėmė rezol- iuciją, kurioje pasmerkiamos kraštutinės grupės, kaip iš de- šinės, taip ir iš kairės.

Rezoliucijos autorius, Idaho gubernatorius Robert Smylie, pareiškė jog jis norėjęs greičiau pasmerkti ekstremistus, bet, gir- di, užteks ir to, kas toje rezol- iucijoje tilpsta.

Abejotina, tačiau, kad ir po to suvažiavimo Washingtone, re- publikonų tarpe išvyrautų vie- ningumas.

Kalėdų Metų Dainiai ir Giesmininkai Buvo Visur Pageidaujami

Kalėdų švenčių laikotarpyje, kuris paprastai užsitęsdavo iki Naujų Metų, pasireikšavo vi- sokių iškilimų ir triukšmavimų ne vien didžiųjų tarpe, bet ir kaimiečiuose. Visi pajusdavo smagia šiu švenčių nuotaiką ir kaip kas išmanydamas linksmi- nosi, puotavo, sveikino vienas kitą ir krėtė visokius šposus.

Patyre giesmininkai, kankli- ninkai, juokdariai buvo kvie- čiami visur "pagyvinti švenčių programą. Juos kviesdavo į dvarus ir net Didžiojo Kun- kaikščio rūmus Vilniuje. Štai Kiemo Izdo Valdytojo saskai- toje 1946 metais yra įrašyta:

"Išmokėta po 2 aukšniū kiek- vienam berniukui giesmininkui, giedojusiam Kalėdų šventėse Jo Didenybės Zigmuntui August- tui.

"Kanklininkams, giedojusiems kaimietiškas dainas, duota ka- lėdinė po 3 lietuviškus auksin- sus; trimtininkams — po 1 lie- tuvišką auksiną".

Taigi, igudę menininkai ir seniau būdavo apmokami. Jei- gu koks giesmininkas ar muzi- kas užsukdavo į kaimą, tai jis neišeidavo tuščiomis; jį irgi ap- dovanodavo visokiom gėrybėm.

Pilna Burtininkų

Anglų savaitraščio "Weekend Telegraph" korespondentas tik- rina, jog pačiame New Yorko centre pilna visokių burtininkų. Jie išprašauja ateiti, parda- vinėja visokius nuostabiūs da- lykus dalykėlius, kurių pagalba galima sunaikinti savo priešus, išbrinti meilę ir net atspėti ku- ris arklys laimės lenktynes.

Nemažai Atlieka Darbo

Kaip apskaitliuoja sociologai, namų šeimininkė per savo gy- venimą paruošia vidutiniai 200 tonų maisto. Tai prilygsta svo- riui 40 suaugusių dramblių.

Kodėl Žmonės Tunka

Tyrinėjimais parodo, jog žmo- nės tunka pirmiausiai dėl ne- nuoseklaus valgyimo ir stokos mankštinimosi, o paskiau dėl ne- tobulų "blandų" funkcijos.

Zemaičių Karčiama Prieš 117 Metų

Vienas Keliautojas Taip Aprašė Savo Išpūdžius

Senoviškos karčiama Zemaitijoje ir visoje Lietuvoje sudarė savotišką įdomumą ir jos turėjo ypatingos reikšmės. Vienas keliautojas L. Kamerton, vykdamas 1848 metais iš Mintaujos į Kauną, buvo sustojęs Vaiguvoje karčiama, kurią jis ir aprašė savo atsiminimuose.

Toji karčiama buvo mūrinė, su storomis sienomis, statyta prieš porą šimtų metų. Per plačius vartus įvažiuojama į kiemą. Kurčiama yra tvirtas arklius pastatyti.

Įėjus į karčiamos vidų, pirmiausia matai į akis dvi eilės stalų, o prie jų suolai. Gale erdvingos salės yra užtvara, iš kurios per langelį parduodama degtinė, alus ir kitokie gėrimai. Pora kambarių yra skirta nakvynei pakeleiviams.

Jeigu kas atvažiuoja su pora arklių, tiems yra skiriamas vntingos dėmesis. Patys savininkas išbėga pasitikti ir siūlo visokiu pataravimu. Jei paprasai maisto, kokio pas jį tuo metu nėra, tai jis pasius ka nors

ir artimiausią kaimą arba dvarą surasti ir parnešti. Tuom tarpu jis pagirdo ir pašeria arklius avižom bei šienu. Paskiau skubina prie krosnies ir pradeda gaminti maistą.

Karčiamos šeimininkas viską žino, kas dedasi aplinkui. Jis paspasakos kas su kuom pykstasi, kas turtingas, kas praskolines; jis žino po kiek parsiduoda linai, kviečiai, avižos ir kitokie žemės produktai. Jis pašnabzdės į ausi apie maskolių žandarų šunybes, apie uždėtus gyventojams kontribucijas, apie ištrėrimus.

Karčiama atlanko visokių tipų žmonės: miesteliečiai gyventojai, kaimiečiai, dvaro prižiūrėtojai, valščiaus pareigūnai. Čia jie patiria "vėliausias" žinias apie įvykius pasaulyje, čia jie be teismo išriša ginčus, daro sutartis, net ta proga ir pasilinksmina.

Anksti rmetyje, keliautojas atsisveikino su karčiamos šeimininku ir leidosi Kelmės link.

Paukščių Kelionės

Paukščiai, kurie skrenda nakties metu į šiltus kraštus, vadovaujasi žvaigždėmis ir mėnuliu. Kai būna migla ar lietinga naktis, jie paklysta ir tik išsiblaivius radę vėl pasuka teisingą kryptimi.

Svyriaus Miestelis Prie Gražaus Ežero

Ir daugelis aukštaitių mažai tegirdėjo apie Svyriaus miestelį, kuris yra apie 30 kilometrų į rytus nuo Švenčionių. Jis stovi labai gražioje vietoje, prie ilgo ko ežero, apsupto kalneliais ir didokais miškais. Už keliolikos kilometrų nuo to miestelio turi savo pradžią upė Neris.

Padavimai sako, jog ši miestelį isteigė 13-tam šimtmečiuje kunigaikštis Daumantas, sūnus Romonto. Daumantas pastatęs medinę pilį ant aukšto kalno, kuris buvęs supiltas žmonių rankomis. Pradžioje 16-to šimtmečio toji vieta perėjo į kunigaikščių Svirskių rankas.

Vėliau miestelis, pilies rūmai ir kaimai buvo nupirkti kunig. Radvilų iš varžytinių, nes pirmesni valdovai, Svirskiai, paskendo į skolas, nubledėjo. Vienas jų ėmė vaikštinėti po visa apylinkę prašydamas išmaldų, bet išdidžiai gindamas savo aristokratinę garbę ir kunigaikščio titulą.

Svyriai ilgą laiką buvo strateginis punktas kovose su maskolais. Juose buvo dideli maisto ir ginklų sandėliai, arklytės, kareivinės ir pan.

Steponas Batorijus, pradėdamas karą su Maskvos carų Jonu Vasiliju už Livoniją, 1579 metais, liepos mėnesį atvyko iš Vilniaus apžiūrėti surinktus Svyrių ie kunig. Radvilos ir Jono Kiškaus pulkus. Iš ten lietuviška kariuomenė pasuko Polocko link.

Vėliau, švedai ir maskoliai, verždamiesi Vilniaus link, pakartotinai naikino ir degino Svyriaus pilį ir miestuką, neduodami jam progos atsigrębt. Šiuo metu Svyriai yra sovietinės Baltgudijos ribose ir velka toki pat sunku raudonųjų maskolių junga, kaip ir Lietuvos žmonės.

Pasakoijimas Apie Viena Medžių Kirtėją

Kerta vienas neturtingas žmogelis kirtu medžius prie Šventosios upės. Kaip tai pasitaikė, jog kirvis nūsydo nuo koto ir iškrito į vandenį.

Vanduo buvo gilus ir žmogelis negalėjo rasti savo kirvio. Atsisėdo jis prie upės ir ėmė ašaroti.

Jo skunda išgirdo Laumės ir viena jų atnešė jam auksinį kirvį ir paklausė ar tai jo.

Žmogelis atsakė, kad ne. Paskiau Laumė atnešė sidabrinį ir žmogelis vėl neprisipažino.

Pagaliau Laumė iteikė jam pamestą kirvį ir žmogelis apsidžiaugė.

Laumė buvo labai nustebinta jo sąžiningumu ir dovanojo jam auksinį bei sidabrinį kirvį.

Alaus Pramonė Yra Viena Seniausių

Zilų senovė žmonės jau mokėjo gamintis alų.

Babilonijoje ir faraonų laikais Egipte, alus buvo mėgiamiausias gėrimas, kaip dabartinė kava.

Viename egiptiečių užrašė pažymėta, jog alus buvo vartojamas pusryčiams.

Laikė dievaitės Sechoet metinės šventės visi jos garbintojai stengdavosi išgerti tiek alaus, kad jaustųsi užtekinai linksmesni.

Lietuvoje senesniais laikais mokėdavo pasigaminti tikrai gerą alų. Kunigaikščiai ir šiaip didžiūnei turėdavo specialistus alų gaminti. Jokios vestuvės, krikštynos ar šiaip puotos neapleidavo be alaus.

Net vidutiniškos galvos sukurti raštai gali būti pamokinantys, skaitytini ir įdomūs todėl, kad jie yra viso jos galvavimo ir studijavimo rezultatai — Sopenhaueris.

Kalėdojimas Lietuvoje Buvo Svarbiu Dalyku

Reikėdavo Duoti Dovanas Ir Vaisinti

Lietuvių kalboje yra užsilikęs žodis "kalėdojimas".

Vėlesniu laiku jis buvo prijaukomas ubagams arba elgetoms, kurie ieško išmaldų.

Bet seniau tas žodis turėjo daug garbingesnę reikšmę. Jo prasmė buvo sveikinti ir vaišinti savo draugus Kalėdų šventėse.

Ta dieną kiekvieno Lietuvos didiko, kunigaikščio, maršalkos

dury buvo atviros visiems. Pas juos ateidavo "kalėdoti" žemesnio rango valdininkai, dvasininkai, tarnai, amatininkai, muzikantai ir kiti pasveikinti ir gauti dovanų.

Kartais toks didžiūnas, norėdamas pasirodyti geraširdžiu, atiduodavo kaimus, arklius, pinigines su auksu ir sidabro monetomis, neskaitant vaisių.

Vilniaus vaivada Kristupas Radvila, miręs 1603 metais, atsigabeno iš Dancoigo 200 garčių degtinės, ivairių "pierninkų" arba sausainių, pavaišinti kalėdojančius.

Didžiūnų dvaruose būdavo šaunios puotos, kurios tęsdavosi ištisą savaitę.

Kunigas su vargonininku kalėdodavo kaimuose. Valstiečiai kraudavo jiems į vežimą lašinius, grūdus, grybus, riešutus ir pan. Turtingesni duodavo ir pinigų.

— Klausykite, kaip toli į miestą?

— Klausykite, kaip toli į miestą?

— Klausykite, kaip toli į miestą?

— Klausykite, kaip toli į miestą?

— Klausykite, kaip toli į miestą?

— Desimts kilometrų, bet važiuokite šio keliu po kairei. Padarysite tryliką kilometrų, bet vis vien greičiau nuvažiuosite, nes prie to kelio nėra karčiama.

Mokslas šaknys karčios, bet jos vaisiai saldūs.

Nemokytas ir iš atbulos knygos moka skaityti.

Nemokytas ir iš atbulos knygos moka skaityti.

Nemokytas ir iš atbulos knygos moka skaityti.

Nemokytas ir iš atbulos knygos moka skaityti.

Linksmų Kalėdų Švenčių

Linki Savo Klientams, Draugams ir Pažįstamiems

Kristina ir Emilis Kuraičiai

MAISTO KRAUTUVE

2500 West 69th St. Tel.: PROspect 6-2229
CHICAGO 29, ILLINOIS

Geriausių Linkėjimų Kalėdų Šventėms

Visiems Mūsų Geriems Tautiečiams

Cosmos Parcels Express

2608 West 69th Street, Chicago 29, Ill.

Marquette Gift Parcel Service

2439 West 69th Street, Chicago 29, Ill.

EDVARDAS ir VYTAUTAS ŽUKAUSKAI.

VEDEJAI.

Linksmiausių Kalėdų Švenčių Linkime

Visiems Mūsų Geriems Tautiečiams

Chicago Lietuvių Meškeriojų - Medžiotojų Klubo Valdyba

LINKSMIAUSIŲ KALĖDŲ!

Visiems Chicago Lietuviams

J. F. EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

4605-07 South Hermitage Avenue

4330-34 South California Avenue

LINKIME LINKSMŲ KALĖDŲ

Visiems Chicago Lietuviams

ALGERD BRAZIS
Savininkas

Al's Hiltop Lounge

8514 Roberts Road

Oaklawn, Illinois

Linksmų Kalėdų Švenčių!

LINKIME VISIEMS MŪSŲ DRAUGAMS IR VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS

Juozas ir Ona Mironai

Linksmų Kalėdų Švenčių

LINKIME VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS

Julius ir Theodora Kuzai

6840 So. Artesian Avenue

Geriausių Linkėjimų Kalėdų Šventėms

JONIŠKIEČIŲ LABDARYBĖS IR KULTŪROS KLUBAS

Linki linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų 1966 Metų Sandarai ir visiems savo nariams bei draugams.

JULIA SAČAUSKAS — pirmininkė,
HELEN VENGELIAUSKAS — vice pirmininkė
MARY URBELIS — nutarimų raštininkė,
BERNICE ŽEMGULIS — finansų raštininkė,
JULIUS KLIMAS — išdininkas,
CONNIE BUDRIK — kontrolės raštininkė,
A. JUSAS — korespondentas.

LINKIME LINKSMŲ KALĖDŲ

Visiems Mūsų Geriems Tautiečiams

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
Furniture Center, Inc.

Marquette Parke, 6211 So. Western Avenue

Vedėjas J. LIEPONIS

PROspect 8-5875

Senovės Lietuviai Skirdavo Ypatingą Vieta Savo Namuose Ugnėlei

Kaip dabar, taip ir senovėje, reikalingiausias žmogui daiktas buvo ugnis. Reikia valgis pasigaminti, reikia tamsoje žiburiuoti, reikia šalti užėjus, pasišildyti niekaip neapsieisi be ugnies.

Tokiuose kraštuose, kaip Lietuva, kur užėina žiema su speigais, kur jauti neuztenkamai teišdžiūsta laukuose, kad galima būtų tuojau kultūriškai ugnis dar buvo reikalingesne.

Nestebėtina todėl, kad senovės lietuviai labai brangino ugnį. Ji pavirto pas lietuvius į gyvenimą, į dievą.

Senovės raštai vadina lietuvius ugnies garbintojais.

Ugnis kaip esybė, kaip deivė, turėjo savo vardą, vadinosi ji Gabija. Lietuviai godėjo ir gerbė kiekvieną ugnelę, ar tai ji būtų sukurta kasdieniniams reikalams ar viešai deginama.

Dar ir dabar ugnelė pas mus tebevadinama šventa.

Kiekvienoje lietuvių namuose buvo kurstoma ir užlaikoma ugnis — Gabija, ir saugojama, kad niekuomet neužgestų. Kad Gabija būtų maloni, kad ne skriaustų ir nesudegintų namų, lietuviai atnašaudavo jai aukas.

Moteriškė, kepama duona, pirmą iš minkytuvio paimtą gabaliuką, paženklinavo pirštu ir pašvedavo jį Gabijai. Iškępus, tik šeimininkas ar šeimininkė tegalėdavo jį suvalgyti.

Džiovindami javus klojime (jaujoje) lietuviai melsdavos, kad Gabija pakeltų javų garus aukštyn ir, kad neleistų kibirkštims lėkti ir užkrėsti namų.

Be kiekvienų namų židinių Lietuvoje buvo, tam tikros šventos vietos, kampe šventa ugnis buvo viešai kurstoma. Prižiūradavo ją ir saugodavo, kad niekuomet neužgestų, kunigai vaidylos arba jaunos mergaitės vaidilutės.

Jos pašvedavo save dievams, turėdavo gyventi nekaltybėje, neidamos už vyro.

Į tokias šventos amžinos ugnies kurstytojas buvo pastojusi, būdama mergaitė, didžiojo Lietuvos kunigaikščio Kęstučio patė, Birutė.

Prie šventos ugnies kunigai burdavo ateitį, burdavo, ar be išgis koks ligonis, ar ne.

Naktį kunigai eidavo prie šventos ugnies ir žiūrėdavo į jos liepsną.

Rytmeti pasakodavo klaususiems matę ligonies šėšėlį, kaip jis šildosi prie ugnies.

Jeigu ligonio šėšėlis būdavo priešakiu atsikusęs į ugnį, tad reiškė, kad jis turi išgyti, jeigu užpakaliu — turėjo mirti.

Šventų vietų, kur šventa ugnis kunigų arba vaidilučių buvo saugojama, amžinai degdavo.

Lietuvoje buvo daug tokių vietų: Vilniuje, Palangoje, Romuvoje, Satrijoje ir kt.

Pati vieta, kur ugnis degdavo, ugniavietis arba židynys ir ugnies apšreikšimai: liepsna, dūmai, senovės lietuvių namuose, turėjo savo globėją Dimstipatį.

Kad Dimstipatis būtų malonus ir geras, kad rūpintųsi visais namais ir namų ūkiu, senovės lietuviai maldaudavo jį tam tikromis aukomis. Atnašaudavo jam dvi vištas.

Susirinkę giminės ir kaimynai keldavo puotą. Puota būdavo tuo ypatinga jog visi labai saugodavos kad iš puotos nieko nebeliktų, nes tai buvo užginta.

Dar gi paplavas, kuriose plaudavo puotai reikalingus indus ir tas supildavo į ugnį.

Visą senovės lietuvių sodybą, kartu su visais laukais ir laukų ūkiu valdė dievatis Zempatis.

Išikūrus kame naujai sodybai, ypač, buvo svarbu išprašyti Zempatis malonės. Sodybos pašventinimas, įkurtuvės, buvo visų didžioji šventė, per kurią dau-

giausiai buvo garbinamas Zempatis.

Namie, prieš amžinai degančios ugnies aukodavo kartu išperėta gaidį su višta, kuriuodu galėjo būti juodu, baltu arba margu, tik niekuomet ne rudu arba raudonu.

Kaip visuomet per šventes, taip ir čia neapsieidavo be valgymo ir gėrimo. Kiekvienas, išgėręs paskirtą kaušėlį alaus, imdavo kepaliuką duonos ir, pridėjęs jį prie žemės, melsdavos:

“Zempaty, tu duodi mums gerą duoną, ačiū tau už tai, kad tau laiminant dirbtumėme žemę ir, užtariant Zeminėlei, kuodaugiaušija tavo dovanų apturtumėme”.

Paskiau, iškėlė duoną aukštin, sakydavo: “Pasotink mus”.

Galop prasidėdavo tikrosios vaisės, svečiai valgydavo, gerdavo ir melsdavos pakaitomis.

Tokios apeigos būdavo daromos kasmet.

Kaip Dimstipatis buvo vienu tik namų, labiausiai gi namų židinio, ugniavieties dievu, o Zempatis, visos sodybos, kartu su ūkininko laukais, taip patys laukai turėjo savo dievus — globėjus: Laukpatį ir Laukosargą. Juodviejų lietuvis melsdavo, kad apsaugotų pašėtus javus nuo visokių nelaimių, nuo ledų, kirminų, išdegimo.

Juodu duodavo javams gerai sūdygti, suželti, augti ir pribręsti. Buvo tai dievai sėjos.

Daina “Dixie” sukomonavo 1859 metais Dan D. Emmett, muzikas iš Mount Vernon, Ohio.

Kalėdiniai Žaidimai Lietuvos Kaime Senesniais Laikais

Prieš šimtą metų, gal ir daugiau, Lietuvos kaimuose mėgdavo žaisti.

Vasaros metu išeidavo į pievas, žiemos metu jaunimas susirinkdavo pas kaimynus.

Taigi ir Kalėdų antra diena bei trečia diena buvo skiriama visokiems žaidimams.

Populiarus žaidimas buvo žie do dalinimas, bėgiojimas aplink ratu sustojus, gaudymas užrištom akim ir panašiai. Šie žaidimai užsiliko iki mūsų dienų.

Vienas, daugiau komplikuotas žaidimas buvo “avelių ganymas” Čia įvesta pasikalbėjimai tarp vilko ir piemenio, kuris saugo avelės.

Sustaciaus dešimtį berniukų ir tiek pat mergaičių, piemuo sakydavo:

“Ganau, ganau avelės, vilką botagu nubaidysiu, šuneliais apsiundysiu... “Tuom tarpu vilkas iš kertės atsakydavo:

“Ko tu nori, ar aš dėl tavo avių ir su ožiu negaliu pažiūrėti per tvorą?”

Tokie “ginčai” tęsiasi iki vilkas neišgaudydavo visų avelių — mergaičių, arba pačiam reikėjo bėgti į mišką.

Šio žaidimo esmė buvo tokia: vilkas išbėgdavo iš savo kampo ir bandydavo paliesti savo ranka avytę, o paskiau vėl sugrįžti į savo kampa, nepalietęs piemens.

Jei tas jam pasiseka — viena avytė yra jo. Jei tris sykius piemuo jį “pagauna”, tai vilkas turi bėgti per duris kitu plakamas.

Idomiausia dalį čia sudaro pasikalbėjimai, pav., vilkas taikydamas pulki, pasakoja:

“Motinėle! Jūs reikalauja, žada krepšelį!”

Piemuo tuojau atsako:

“Neklausykite seselės, vilkas Šis žaidimas sukdavo daug juoko ir gyvai praeidavo.

Darbas meistrai moko ir giria.

Dirbtini Deimantai

Iki šiam laikui iš žemės iškasta apie 400 milijonai karatų deimantų, kas sudarytu 80 tonų. Ta krovini galima būtų sudėti pora geležinkelio vagonu.

Nieko nuostabaus, kad pasaulis junta trūkumą deimantų. Tiesiausiai iš visų mineralų reikalingas ne vien pasipuošimui, bet ir pramonei. Afrika suteikia 95-98 nuos. deimantų, Pietinė Amerika 2-5 nuos., o likusis pasaulis mažiau negu 0.1 nuos.

Moderninė chemija bando pagaminti dirbtinį deimantą, panaudojant grafitą. Prie didelio spaudimo ir aukštos temperatūros, grafito milteliai pasikeičia į deimantą. Dėka tam, Jungtinės Valstybės kasmet pa-

sigamina 25 milijonų dolerių vertės “naminių” deimantų. Bet tai tik dalelė to kiek ištikro jų reikalinga.

Šių Dienų Vargai

— Merginos šiais laikais turi daugiau rūpesčių, nei piginė nusprendžia.

— Kaip tai? — Pradžioj jos idėdą daug pasitanga kol suranda sau vyrą, o paskiau turi suieškoti vyrui darbą ir butą.

Smagių ir Linksmų Kalėdų!

Linkime Savo Mieliems Draugams ir Visiems Chicagos Lietuviams

ADOMAS DAUKŠA

3238 South Halsted Street

LINKSMIAUSIŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Visiems Chicagos Lietuviams Linki

Lietuvių Moterų Piliėčių Lygos Valdyba ir Narės

Chicagos Lietuvų Našlių-kių Ir Pavienių Draugiškas Klubas

Linki linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų 1965 Metų Sandarai, visiems savo nariams ir draugams.

MARY NABERIEZA — pirmininkė,
JULIA SAČAUSKAS — vice pirmininkė,
MARY URBELIS — nutarimų raštininkė,
ANTOINETTE VALINTIS — finansų raštininkė,
ANNA CONDUX — kontrolės raštininkė,
JONAS JONIKAS — išdininkas,
MARCELINAS ČEPULIONIS — maršalka,
A. JUSAS — korespondentas.

Linksmiausių Kalėdų Švenčių!

Visiems Mūsų Draugams, Kostiumieriams Ir Visiems Chicagos Lietuviams

Pranas Pakštis

Savininkas

TAUPA - Maisto Parduotuvė

2819 W. 71 Street

Chicago, Illinois

JUOZAS IR SŪNUS NAJOKAIČIAI

su šeimomis linki visiems savo draugams,

buvusiems ir būsimiems klientams

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ MŪTŲ

BALDŲ IR PIANINŲ PERKRAUSTYMAS

2022 West 69th Street Chicago 36, Illinois

Tel.: WALbrook 5-9209

Linksmiausių Kalėdų Visiems!

Sveikinu Draugus, Pažįstamus ir Visus Chicagos Lietuvius, Linkėdamas Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujų Metų

Frank Stanionis

1151 So. Mason Street

Chicago, Illinois

Linksmiausių Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

VISIEMS DRAUGAMS, BICIULIAMS, PRIETELIAMS IR VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS LINKI

Povilas ir Sally RIDIKAI

3354 South Halsted St.

CHICAGO, ILL.

Yards 7-1911

Liškiavos Pilies Rūsyje Atsitikę Keistų Dalykų

Daug yra visokių padavimų apie Liškiavos pili, Džukijoje. Vieną jų patieksime suglaustose formoje.

Ten kur dabar stovi krūvos akmenų ir piemenukai varinėdavo savo bandas, kadaise stovėjo didelė ir stipri Liškiavos pilis, turėjusi šimtą langų.

Ją valdė išmintingas kunigaikštis Krežys.

Pasakoja žmonės, tasai bajoras turėjo gražią, mielą dukrelę Zolytę. Liemuo tiesus kaip nendrelė, plaukai geltoni kaip linų pluoštelis, akys melsvos, kaip dangus giedroje dieneleje.

Visi ją mylėjo, jos kalbėję męgo, išskyrus pikta pamotė, kuri širdyje jos neapkentė, nors viešai vengė parodyti savo piktumą.

Kol kunigaikštis Krežys buvo namuose, jaunai dukrelei dar buvo pakenčiama. Senis ją begaliniai mylėjo ir rengėsi išleisti už jauno, narsaus bajoro Kerniaus.

Bet vieną dieną išėjo kunigaikštis su Kernium ir kitais bajorais už plataus Nemunėlio, už tolimų laukų ir girių į gūdų šalį. Verkė, ašarojo Zolytė, bet gi sulaikyti jų negalėjo.

Senė kunigaikštienė — pamotė suprato, jog dabar laikas atskratyti nuo Zolytės ir neleisti jai tapti visų rūmų valdove. Ji pasikvietė žinomas jai ragaas užkerėti mergaitę, padėti ją į pilies rūsis, iš kur ji niekad neiseitų.

Piktai burtai raganos sukėlė audrą. Perkūnai traiskino, žemė drebėjo, medžiai kaip nendrės iki žemės lenkėsi.

Nusigandę visi žmonės, nusi-gando ir gražioji Zolytė. Piko-

ji pamotė pradėjo ją glamonėti ir sakyti: "Eik giliau rūsį, ramiam kampelin, kurį pati tau paruošiau, atilsėti".

Ir paklausė mergelė saldžių pamotės žodelių ir nuėjo į rūsį. Kai tik ji atsėdėjo į ažuolinę kėdę, ji neteko žado, negalėjo pasijudinti, tartum suakmenėjusi.

Pamotė gi jai ėmė sakyti: "Sėdėsi, podukrėle, šioje kėdėje, kol tau, jaunai, dieneles metais pavirs, o metal — amželiais, kol šis kalnas su žeme susilygins, kol ant jo stovinti pilis griuvėsiais pavirs".

Sugrįžo Krežys iš tolimo gūdų krašto, o su juomi ir narsusis vadas Kernius.

Gilus liūdėsyp apėmė juos, kai pamotė pranešė jiems, jog jaunoji Zolytė paskendo sriauniame Nemunėlyje ir niekas negalėjo atrasti jos lavono.

Bet sena Zolytės auklė žinojo, jog taip negalėjo atsitikti ir slaptomis pranešė Kerniui, jog valdovo dukterė turėtų būti užrakinta kur nors pilies rūsyje.

Paėmęs keliolika vyrų, Kernius išlaužė geležinius požemio užraktus ir surado užkerėtą kunigaikštystę.

Kiek jis nekalbėjo, kiek nemaldavo, Zolytė nesijudino, neprabilo žodžiu. Tik atvedus pamotė, buvo patirta, jog raganos ją užkerėjo ir raganos gali išvaduoti.

Susijaudinęs Kernius pradėjo kapoti kardu kėdę, kurioje sėdėjo Zolytė ir kaip tik viena kėdės koja nukrito, mergaitė tuojaus prašneko ir didžiai apsidžiaugė, pamačiusi savo tėvelį ir Kernių.

Piktoji pamotė buvo uždaryta pilies rūsyje, o kunigaikštis

merry... merry.

Christmas!

Krežys liepė surengti savo dvare didžiausią puotą, kuri tęsė tris dienas ir tris naktis.

Lietuvių Svetingumas Buvo Plačiai Žinomas

LIAUDIES DAINA

Jai nerūpėjo
Rytelį kelti,
Nei per rasužę
Grėblėlį traukti.

Jai tik rūpėjo
Sapnus sapnuoti,
Sapnus sapnuoti
Bernelio laukti.

Neliusk, sesute,
Neliusk, mergele,
Daržel tavo
Ziedai rasoja;

Iš ten nuo miško
Ant bėro žirgo,
Ant bėro žirgo
Bernelis joja...

Pirmutinis Kalėdų laiškas — atvirutė buvo nupiešta J. C. Horsley, Anglijoje, 1520 metais.

Senieji keliauninkai ir chronicų rašytojai, kalbėdami apie mūsų protėvius pažymi, jog jie buvo labai svetingi ne vien saviškiams, bet ir kitataučiams. Svetingumas, pasak Adomo iš Bremeno, buvo jų charakterio ypatybė. Jie noriai priklauso davo pakeleivius, patiekdavo jiems geriausio maisto, o išlydint idėdavo sūrio, mėsos ir duonos.

Senovės lietuvių šventyklose keliautojai galėjo sustoti ir gauti ne vien patarimų, bet ir, reikalui ištikus, transportaciją iki artimiausios sodybos ar vietovės. Miestuose buvo įrengti namai, kuriuose už dyką buvo teikiama keliautojams nakvynė ir maistas.

Aplinkiniai žmonės atydziai saugodavo vieškelius, kad einančių ar važiuojančių jais ne-

ištiktų kas nors blogo. Jeigu svečiui būdavo padaryta kokia nors skriauda namuose, kuriuose jis apsidodavo, tai šeimininkas atlygindavo nuostolius.

Svetimų šalių pašuntiniai, netgi ir kryžiuočiai, keliaudami per Lietuvą visur sutikdavo malonų priėmimą, ir jokių sargybinių nereikalavo.

Keistieji Burtai Surišti Su Kalėdų Šventėmis

Merginos Bėndavo Atspėti
Kokie Teks Vaikiniai

Metų pabaiga, kurioje atitenka Kalėdų Šventės, buvo surištos su visokiais burtais.

Seni, barzdoti krivaičiai ir žiniai — buitininkai, tėmydavo žvaigždes, jų mirgėjimą ir kombinacijas, kad atspėti ką pranašauja dievai.

Kiti gudruoliai eidavo klausytis ką "kalba" gyvuliai.

Merginos gi griebdavosi visokių burtų, kad patirti ar greit jos susiras sau vyrą.

Sapnų aiškinimas buvo varbi profesija. Ugnis, vaškas, varnų gaudymas, siūlų nėrimai ir panašūs dalykai vaidindavo svarbų vaidmenį burtuose.

Žmonės, matyt, pigiu būdu norėjo išrišti tą, ko neįstengia atlikti ir didžiausi mokslinčiai šiandien — būtent ateities atspėjimą.

Atsargumas

Kalėdų dienoje laukta svečių. Šeimininkė įeina į kambary ir pamato vyrą slepiant knygas į spintą.

— Susimildamas, Jurgeli! Ką tu darai? Juk pas mus ateis padoriausi žmonės. Niekas iš jų neovgs tų knygų.

— Ne tame reikalas. Jie gali atpažinti nuosavas... Kanadą surado 1497 metais anglų jūrininkas John Cabot.

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

Savo Draugams Chicagoje ir Floridoje,
Kurį Jis yra Labai Išsiilgęs

Povilas Balčiūnas

LAKE MARY RESORT
Twin Lakes, Wisconsin

Linksmiausių Kalėdų Švenčių Linkime
Visiems Draugams ir Visiems Lietuviams

Season's Greetings

Jonas A. Jonikas

CHICAGO, ILLINOIS

LINKSMIAUSIŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
VISIEMS MŪSŲ DRAUGAMS ir VISIEMS LIETUVIAMS

Lionginas ir Victoria Kutchins

IR JŲ ŠEIMOS NARIAI

Kūčių Vakarai Yra Surištasi Su Įvairiais Burtais, Dvasiom

Kūčios senesniais laikais buvo, taip sakant, sienkštis į Naujus Metus, nes apie tą laiką baigdavosi seni metai.

Zvilgterėdami į ateitį, mūsų protėviai bandydavo atspėti ką toji ateitis atneš: gerą ar blogą derlių, sveikatą ar ligas ir pan.

Bet šiuo atžvilgiu jie nebuvo vien pasyvūs spėjikai, kurie dūrė aplink ir laukė ką suteiks likimas.

Mūsų protėviai buvo gana išmintingi. Jie naudojo visokias priemones paveikti į gerą laumes ir dvasias, kad jos pašalintų nuo žmonių blogybes ir ap rūpintų tuom, ko jie daugiausiai pageidauja.

Ryšiai su tomis nematomomis paslaptimis dvasiomis, kurios kontroliuoja žmonių gyvenimą, buvo palaikomi įvairių apeigų, burtų ir žodžių pagalba.

Kiekvienam pageidavimui ir troškimui buvo vartota skirtinga formulė arba maldele, kurias turėjo išgirsti nematomos dvasios.

Dabar pažūrėkime kaip tas viskas atrodė praktikoje. Žinoma, tokioje dienoje, kaip Kūčios, žmonės vengdavo dirbti ir visa dėmesį koncentruodavo į visokias ceremonijas ir burtus.

Pirmaisiai paruošdavo skirtingą valgį, su kistėliu iš avižių miltų, šustinio, džiovintų grūdų, grybų, sližikų, uogų, aguonų pieno.

Buvo manoma, jog tą vakarą namus aplanko įvairios dvasios ir žinoma, jas reikia tinkamai pavaišinti. Bet kadangi dvasios niekad nebuvo alkanos, tai mais tą sudorodavo patys žmonės.

Jau visiems buvo žinoma, jog Kūčių naktį gyvuliai ima kalbėti tarpusavyje ir pranašauti kas ir kada atsitiks, tačiau žmonėms nevalia buvo klausytis tų pranašysčių.

Kodėl gyvuliai tą naktį atrodė išmintingesni už žmones, labai paprastai. Dvasios išslydavo į tuos gyvulius ir sukeičiuodavo tarpusavyje. Panašiai, dvasios ir dievaičiai patekdavo į

medžius, ypatingai į ažuolus ir iš jo lapų šlamėjimo spėliodavo dievų valią.

Kūčių naktį slankydavosi ir piktos dvasios. Būriai raganų jodinėjusios ant tuščių avilių, ieškodamos žmonių, kuriuos galėtų "užkerėti".

Kai kuriose apylinkėse moterys net iki pradžios šio šimtmečio nešiodavo ant kaklo Devindrėkį, juoda šaknelė, apsaugojimui nuo raganų. Gyvulius saugodavo nuo raganų, rūkydami tą pačią šaknelę.

Spėlojimų apie ateitį buvo devynios galybės.

Suvalgę Kūčių vakariene, traukdavo šieną — kas ištraukia ilgesnį, tas ilgiau gyvens, kas trumpa-tas greitai mirs.

Mergaitės klėtyje ant stalo uždegdavo žvakę ir paskiau žiūrėdavo į ją per rakto skylutę. Jei žvakutė gražiai dega, viskas klostis gerai ir mergina greitai ištekės, jeigu ne — kas nors tokiu atsitiks.

Kartais merginos išnešdavo į lauką pelenus ir paberdavo juos. Į kurią pusę vėjas neša pelenus, iš ten atjos piršliai. Norėdamos gauti dar tikslesnių žinių apie būsimą vyrą, jos paėmėdavo lazda ir ranka matuodavo, sakydamos: našlys, baslys. Jei paskutinysis bus našlys, tai gaus našlį, jei baslys, tai bernelį.

Tą patį dalyką bandydavo atspėti iš šarkos (paukščio). Jei šarka tupi ramiai, tai bernas bus lėtas ir senyvas, jei kraipo uodegą į šalį — bus jaunas ir smarkus.

Ir vištos kartais turėdavo daug ką pasakyti. Jei ištraukia iš pečkos (vištidės), vištelė pirma geria, o paskiau lesa, tai vyras bus girtuoklis.

Kūčių vakarą merginos gulan joms prisapnuos, už to išas joms prisapnuos, už to ištekės.

Norėdami atspėti sekančių metų derlių, irgi vartodavo visokių gudrybių. Kūčių vakare šeiminkas ištraukdavo iš stogo šiaudų ir žiūrė: jei yra varpa,

tai bus derlingi metai, jei be varpos, tai rugiai blogai užderės.

Jei tą vakarą dangus žvaigždėtas, tai gyvuliai gerai augs. Kad bitės vasarą neštų daugia medaus, tai kaimynus reikia pavaišinti alumi. Iš čia ir atsirado tokia dainelė:

— Nebūk skūpus, bitininkėli, Atnešk kūčių vakarėliui Alučio stikleli...

Iš to, kas aukščiau pasakyta, jau galima suprasti kaip mūsų protėviai buvo susirūpinę kas atsitiks netolimoje ateityje. Jie atydžiai ir stropiai sekė gamtos apreiškimus, jie griebėsi visokių priemonių patirti neišvengtiną likimo nuosprendį.

Ir tame nieko nuostabaus. Anais laikais jie nesuprato gamtos paslapčių. Jie nežinojo kaip atsiranda vėjai, iš kur kyla audros, kodėl saulė "pranyksta" žiemos metu ir pan.

Jiems atrodė, jog tą viską kontroliuoja geros ir blogos dvasios, kurios iš anksto nusprendė kas ir kur turi įvykti. Žmonės taip pat tikėjo, jog jų gyvenimas yra tų dvasių rankose ir be jų žinios nei plaukas nenukrinta nuo galvos.

Dėl to jie taip domėdavosi atspėjimu ką tos dvasios yra numėmusios ateičiai.

— Ką, ar eini nusnūsti?
— Ne, mano žmona užmiega.

Meilė ir Politika

Sacramento, Cal. — Californijos demokratų vadas Robert Coats išpėjo savo partiją rimtai susirūpinti aktoriu Ronald Reagan, jei tas sumanytų kandidatuoti į gubernatorius republikonų sąrašė ateinančiais metais.

"Sunku net ir įsivaizduoti kiek moterų virš 40 metų yra išimylėjusios jį," pareiškė jis.

Nuo Bičių ir Širšių Igelimo Nemažai Žmonių Miršta JAV-se

Washington, D. C. — Lietuvoje turbūt buvo retas atsitikimas, kad žmogus mirtų nuo bitės ar širšės igelimo.

Gi šioje šalyje tų vabzdžių igelimas neretai būna mirtinas.

Sakoma, kad nuo bičių, įvairių širšių ir skruzdžių igelimų, miršta šioje šalyje kiekvienais

metais tiek žmonių, kiek ir nuo gyvačių, vorų ir kitų nuodingų gyvių, paėmus kartu.

žmogus sutinka su kitų įsitikinimais, ješdodamas sau naudos.

Prekyba Narkotikais

Taip Kalbėjo Konfucijus

— Didelis žmogus gerbia kitų įsitikinimus, nors ir pilnai nesutinkdamas su jomis. Mažas

Jersey City, N. J. — Policija areštavo 3 kubiečius, pas kuriuos užtikta 300 svarų narkotikų, vertės \$300.000.

Smagiausias Laikas

— Man geriausia patinka tai popietis.

Linksmų Kalėdų Švenčių!

LINKSMIAUSIŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
VISIEMS LIETUVIAMS!

Shimkaus Vaistinė - Aptieka

3301 So. Halsted Street

Chicago, Illinois

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Visiems Chicago Lietuvos

AL. G. KUMSKIS

Geriausių Linkėjimų Kalėdų Šventėms

PETRAS ir JONAS VAISVILAI

Savininkai

Mid-West Armature Service

822 WEST 35th STREET

Chicago, Illinois

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

Visiems Chicago Lietuvos

Jurgis Jonikas ir Jo Orkestras

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

Linkime Sandarai ir Visiems Chicago Lietuvos

Humboldt Park Lietuvių
Klubas

CHICAGO, ILLINOIS

LINKIME LINKSMŲ KALĖDŲ!

Kalėdų ir Naujų Metų Švenčių proga sveikiname Sandaros redaktorių Mykolą Vaidylą, visą Centro Valdybos štabą, bendradarbius ir visus sandariečius!!

Visiems linkime sveikatos ir išvermės kovoje Lietuvai Nepriklausomybę atgauti!

SLA. 134-tos Moterų Kuopos
Valdyba ir Visos Narės

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

DRAUGAMS ir LANKYTOJAMS LINKI

Ona ir Balys Mulioliai, Sav.

ROCKWELL CLUB

3957 So. Rockwell St. — Tel.: VI. 7-8413

VIETINIAI IR UŽSIENINIAI GĖRIMAI,

Pradedant Šampanu ir Baigiant Konjaku bei Meduoliu.

Tel.: VI 7-8413

LINKSMIAUSIŲ KALĖDŲ VISIEMS!

JOHN PAKEL - President of

CHICAGO SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVENUE

CHICAGO 36, ILLINOIS

GROVEHILL 6-7575

Apie Senas Žemaičių Ypatybes

Keliautojas Driak 130 Metų, Taip Atsiliepė Apie Žemaičius

Vienas keliautojas, kuris prieš daugiau kaip 130 metų apvažiavo visa eile vietovių Žemaitijoje, paliko gana idomių užrašų. Tas keliautojas, L. Kameronas turėjo progos susitikti su ivairių sluoksnių žmonėmis, patirti jų gyvenimą, papročius, gerasias ir blogasias puses. Visa tai sudėjęs į krūvą, jis padarė tokias išvadas:

„Žemaičiai yra vaisingi, padorus ir giliai prisirišę prie savo žemės. Jis su atkakliumu gyvena savo šventovės nuo kryžiuočių ir krikščionių. Jie atkakliai kovojo už savo laisvę prieš visus tuos, kurie buvo užsimoję juos pavergti.“

Žemaičiai yra didelis savo krašto patriotas ir jeigu jiems būtų buvę lemta valdyti Lietuvą, o ne aukštaičiai, tai nei lenkai, nei maskoliai nebūtų gądėję užgrobti Lietuvos žemius.

Žemaičiai daug nesneka, bet kai jis pasako, yra apgalvota ir nuo savo pareiškimų lengvai neatšakys. Jis niekad nepirks kates malše. Kartais nuduoda, jog nesupranta svetimos kalbos, bet tik tam, kad nereikėtų jam bereikalingai atsakyti žodžių.“

Keliautojas pabrėžė, jog už grobė 1795 metais Žemaitiją, maskoliai be jokios atodairios apipiešinėjo jos gyventojus, ir smaugė jos ekonominį gyvenimą. Už mažiausius prašalkimus, ypač politinius, buvo uždedamos milžiniškos baudmės ir vykdomi ištėrimai.

Tačiau ir tos žiauriausios priemonės nesutempė laisvos žemaičių dvasios. Nors tais lai-

kais Žemaitija buvo priskirta prie Vilniaus gubernijos, vienok žemaičiai nepalioję laikyti savęs nuosavos kunigaikštijos piliečiais.

„Sventoji Žemaitija“ pasiliko gyva jų tarpe, o prisiminimai apie Birutę ir Kęstutį gaivino jų tautinę gyvybę ir pasididžia vimą savo praeitimi.

Ypatingi Laikrodžiai

Seniausias laikrodis, užbaigtas gaminti 1386 metais, randa si Salisburij katedros bokšte, Anglijoje.

Didžiausias laikrodis yra įkeltas į Colgate Palmolive pastatą, Jersey City, N. J. Jo skersinys siekia 16 jardų, o apimtis 182 kvadratinį jardų. Minučių rodyklė yra 8.30 jardų ilgio, o valandų — 6 jardai.

Brangiausias laikrodis kainavo \$11,000. Tai buvo „žadintuvas“ garsojo keliautojo Tompiono.

Tiksčiausias laikrodis randa si Kopenhagoje. Jį pagamino Olsenas bėgyje 10 metų. Laikrodys susideda iš 14,000 dalių. Tai tobiliausias mechanizmas pasaulyje.

Valių Pasikalbėjimai

Maža Onytė: — Aš norėčiau žinoti iš kur anglų kunigaikštis ten patyrė, jog ji turės kūdikį?

Maža Bronytė: — Juk apie tai buvo rašyta visuose laikraščiuose, ji juk moka skaityti.

Zodis „Panama“ indijonų kalboje reiškia žuvų perteklių. Iš tikro, toje šalyje yra nemažai žuvies.

Mistletoe Arba Amalas Nuo Seniausių Laikų Yra Kalėdų Papuošalas

Amerikoje ir daugelyje Europos šalių tamsiai mėlynas augalas, su baltom uogom ir plačiais lapais, naudojamas Kalėdų papuošimui.

Iš jo daromi vainikai, ryšulukai arba šakutėmis kabinami prie durų.

O tų švenčių piešiniuose jų užtiknam tiek ir tiek. Tai yra „mistletoe“ arba lietuviškai tariant — amalas.

Amalas parazitinis augalas, nes jis prikimba prie kokio medžio, daugiausia ažuolo ir majtinasi iš jo.

Bet senovės žmonės tikėjo, jog amalas yra atsuištas iš dangaus ir kaip toki reikia gerbti.

Kalėdų ir Naujųjų Metų dienoje, įnešus amalą į namus, jis atneš žmoniems laimę. Tos pažiūros užsiliko iki šių dienų.

Dalykėliai, Kurie Yra Surišti Su Kalėdom

Norvegų ūkininkai prieš pat Kalėdų šventes duoda gyvuliui gerti naminio alaus, kad sustiprinti juos ateinančiam metams.

Anglijos valdytojas Oliver Cromwell (1599-1658), būdamas pats kietu puritonu, uždraudė švesti Anglijoje Kalėdų šventes, po priedanga, kad jos yra pagoniškos. Tas uždraudimas tęsėsi iki jo mirties.

Pamėgdžiodami Cromwell, amerikiečių puritonai dabartinę Mass. valstiją, irgi draudė švesti Kalėdas.

Senesniais laikais Vengrijoje buvo istatymas, kuris vertė turtinguosius mokėti tam tikrus taksus, neturtingų sušelpimui Kalėdų šventėse.

Kūčių vakare Madrido, (Ispanij) gyventojai suvalgo dvyli-

ką vynuogių, tikėdami, jog tas atneš jiems laimės.

DUKRUŽĖLĖ

Oi, tai buvo pas močiutę Dukružėlei gera būti — Ankti keltis nerūpėjo, Vėlai gulėti nereikėjo.

Tik reikėjo atsimiti, Kaip kaselės susipinti, Kaip veidelis nusiprausti, Kaip drobėle plona austi.

Kraut krautelis, laistyt gėlės —

Tai ir visas rūpestėlis. Taip tai buvo pas močiutę Dukružėlei gera būti.

Kol jaunoji nežinojo, Koks bernelis ją vilhoja; Taip tai buvo, kol mergina Bernužėlio nepažino...

Bitės Yra Gabios Laiko Matuotojos

Mokslininkai nustatė, jog bitės turi atmintį, jos ypač gerai atsimena laiką.

Paprastai bitės, rinkdamos medų, stengiasi surasti tokių gėlių, kuriose daugiausia yra medaus sunkos.

Pasirodo, kad vasaros metu gėlės ne visą dieną turi savyje medaus sunkos. Daugiausia medaus sunkos yra gėlėse tik tam tikromis valandomis ir ne vienodai — vienos gėlės turi medaus sunkos vienu laiku, kitos kitu laiku.

Kai jaunos bitelės susipažįsta su savo aplinkos visomis gėlėmis, jos pastebį greitai, kurios gėlės ir kuriuo metu turi daugiausia medaus.

Paskui jos gerai atsimena valanda ar minutė ir stengiasi skristi prie tų gėlių, kurios tada yra pilniausios medaus.

Slovėnai ir kroatai, sveikindamiesi Kalėdų dienoje, sako — „Sretan Bozio“, kas reiškia, — Linksmna Kūdikio Gimimo diena.

Seniau Lietuvoje Buvo Verdama Alaus Sriuba

Štai vienas patarimas moterims. Jeigu norit pagaminti ką nors prasmatnesnio pietums ar vakarienei, tai pabandykite išvirti alaus sriuba.

Senesniais laikais Lietuvoje ją labai mėgo ir skaitėsi ddele „patrova“. Išvrti ją nėra sunku.

Reikia paimti kvortą alaus ir virti jį su keliom riekutėm ruginės duonos.

Atskirai reikia išplakti puoduką rūgščios grietinės (smetanos) su keturiais kiaušinių tryniais, šaukštu alaus ir šaukštu cukraus miltelių.

Kai alus užvirs, tai reikia leisti jam truputį atšalti. Paskiau ipliti grietinę, nuolat maišant ir kelioms minutėms padėti ant ugnies.

Pabandykite ir pažiūrėkite kaip tas viskas jums patiks.

Rojaus Paukščiai

Austalijoje ir Naujojoje Gvinėjoje yra paukščiai, vietinių gyventojų vadinami „Rojaus paukščiais“. Tie paukščiai panašūs mūsų strazdams ir gyvena poromis.

Iš kitų paukščių jie skiriasi tuom, kad veja didelius lidzus ir juos pertvarstę atskiromis sienelėmis, kaišo įvairių spalvų akmeniukais, medžių žievėmis, žolėmis, grybais ir panašiai.

Kada savo spalvos netenka, paukščiai juos išmeta ir jų vieton deda naujus.

Paminklai kapinėse pradžioje buvo statomi tam, kad dvasios, grįždamos iš klajonių, surastų savo vietą.

Kartiškai Kalbant
— Koks skirtumas tarp forto ir tvirtovės?
— Pirmiausiai, fortas yra vy-

riškos giminės, o tvirtovė — moteriškos.
— Kuris iš jų pavojingesnis?
— Aišku, kad moteriška tvirtovė, nes ją sunkiau nutildyti.

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

NARCIZAS ir OLGA KREIVĖNAI

SAVININKAI

Kreivėnų Delectatessen

3263 South Halsted Street

Telefonas: CA. 5-6696

Geriausi Lietuviški Vietos ir Importuoti Maisto Produktai.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ!

LINKIME VISIEMS MŪSŲ DRAUGAMS,

KOSTUMIERIAMS IR VISIEMS

CHICAGOS LIETUVIAMS

Christmas GREETINGS

GAIVA Restaurant

ALEX SVIRAGA, Savininkas

3206 South Halsted Street

Linksmų Kalėdų Švenčių

CHARLES ZEKAS

Sekretorius - Vedėjas

Brighton Savings and Loan Association

4071 ARCHER AVE. — CHICAGO, ILL.

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

Visiems Mūsų Draugams, Kostumieriams Ir Visiems Chicagos Lietuviams

GUŽAUSKAS BEVERLY HILLS FLORAL CO.

„KAS TIK IMANOMA GĖLĖSE“

2443 West 63rd St. Tel. PROspect 8-0833

LINKIME LINKSMŲ KALĖDŲ!

Visiems Chicagos Lietuviams

Donald A. Petkus

Anthony B. Petkus

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71 STREET Tel.: GROvehill 6-2345-6
1410 S. 50th AVE. Tel.: TOWNhall 3-2109

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

Visiems Draugams ir Visiems Lietuviams

Tremties Kampas Tavern

ADOLFAS ir BARBORA VIRKETIS, Sav.

3564 So. Halsted St. — Chicago 9, Ill.

LINKSMIAUSIŲ KALĖDŲ VISIEMS

The Season of Christmas

Frank's Television

Juozas Bendoraitis ir Paulius Endzelis, Savininkai

3240 So. Halsted St.

Tel. CALumet 5-7252

Atspėjo Tikrą Tų Žodžių Prasmę

Italų laikraščio korespondentas patiekė pasakojimą, kuris klajoja Maskvos gatvėse.

Atrėmimui pikty gandų, būk Rusijoje siaučia anti — semitizmas, rabinai sušaukė susirinkimą apsvarstyti žydų padėtį tame krašte.

Ju pareiškime pasakyta, jog žydams ten neblogai sekasi, o jeigu jiems ko trūksta, tai tik žvakių ir cukraus. Partijos didžiūnai buvo patenkinti tokia deklaracija. Priminimas mažų trūkumų gali tik patvirtinti, jog su žydais Rusijoje viskas tvarkoje.

Bet Amerikoje atydziai išstuduota sovietinių žydų deklaracija. Pagaliau vienas talmudistas atidengė tikrąją jos prasmę. — Jei sako, kad jiems trūksta cukraus, tai reiškia, kad jų gyvenimas kartus. Trūkumas žvakių reiškia, jog gyvena tamsoje.

Akmuo Kuri Airiai Bando Pabučiuoti

Airijoj, netoli Cork miesto, yra Blarney pilis, pastatyta 1449 metais.

Kai kurios pilies sienos yra apgriuvę, kitos dar tebėra sveikos.

Apie 100 pėdų nuo žemės, sienoje yra vienas akmuo, kuri airiai skaito stebuklingu ir prie kiekvienos progos stengiasi jį pabučiuoti.

Ant to akmens dar iskaitomas lotyniškas užrašas.

Daugelis žmonių, lipdami prie akmens nukrisdavo ir smarkiai susižeisdavo. Bet vis vien akmuo pasilieka "stebuklingu".

Tiktai Del Vyriskių

Moteriskų drabužių ir brangenybių krautuvės Colchester, Anglijoje, prieš — kalėdiniam sezonui viena dieną savaitėje yra atdara išimtinai vyrams. Tuo būdu vyrai gali nekiludomi moterų pasirinkti dovanų savo žmonoms ar merginoms.

Lietuviu Tautosaka

Kodėl Medžiai Buvo Garbinami Senovės Lietuvių

Tikėjo, Kad Juose Slėpėsi Protėvių Vėlės

Kaip ir kitos giminės, senovės lietuviai tikėjo į prigimtį, panašiai į žmogų ateinant. Didžiausio panašumo išvelgė savo ir augalų gyvenime: kaip ir jie, augalai gimė, augo, senė ir mirė. Savyje sielą jaušdami, jie radosi ją ir augaluose.

Ypatingai stebėjosi jie gyvenimu medžių — augo ir gyveno ilgiau už žmogų ir ne vieną jo kartą.

Todėl tatai į pačius didžiausius ilgaamžius žiūrėjo su baiminga pagarba.

Jie manė taip pat mirusio žmogaus vėlę šen ir ten medžių ieinant, medžiams girgždant — vėlės juose dejuojant.

Sitokis medis nukirsti — jame esanti, įsikūnijusi vėlė nužudyti, o gal ir jos kerštas ant savęs užsitraukti.

Vėlei įsikūnyti, antkapy sodinta medis arba krūmelis. Labiausiai garbinta ažuolas ir liepa, kuriuose ne vien žmonės, bet, regis, ir dievas įsikūnijęs manyta.

Tačiau ir kiti medžiai, kad ir rečiau anuos, buvo garbinami: eglė, pušis, uosis, skroblas, ber-

žas, šermukšnis, obelis, kriaušė ir kiti.

Senovės supratimas apie žmogaus vėlės perėjimą į augalą, medį, tebėra dar aiškiai susekamas mūsų dainose.

Mergaitės ir moterys esti prilyginamos jos įvairiems augalams: rūtelei, lelijėlei, rozelei, bijūneliui, levendrėliui.

Ne tik prilyginami, bet tais vardais ir vadinami (mergelė — lelijėlė, bernelis — dobilėlis, ir t. t.), ypačiai medžių vardais, kuriais jie kartais ir virsta: moterys — liepele, rečiau sedulėle, pušele šermukšne, ievėle, epušė ir t. t., o vyrai: ažuolėliu, rečiau, klevėliu, uoseliu, putinu, kadugiu ir t. t.

Ivairyenybės

Apie Planetą Venus, Kuriai Lietuviai Vadiną "Aušrinę"

Iš visų regimų žvaigždžių skaisčiausiai spindi tai planeta Venus, arba kaip lietuviai ją vadiną — Aušrinė. Ją galima matyti saulei užtekant ir nusileidžiant, už tai ji buvo laikoma rytine ir vakarine žvaigžde.

Astronomai surado, jog Aušrinė yra apsupta atmosfera, kuri gal būt yra kiek tirštesnė, negu žemės. Jo atstumas nuo saulės siekia 67,200,000 mylių.

Pagal Aušrinę lietuviai ūkininkai seniau pradėdavo ir baigėdavo darbo dieną: kai ji užtekė tuoj bus diena ir laikas keltis, o jai nusileidus, jau laikas gulti.

Aušrinę arba Venus ne visad galima dangujė matyti. Kai ji dingsta, tai žmonės pasakoja, jog ateis blogi laikai, kaip tai karas, sausra, ligos ir pan.

Kadangi netoliese Aušrinės yra matoma kita žvaigždė, ne taip šviesi, tai buvo sakoma, jog pastaroji yra Aušrinės "tarnas". Jei pati Aušrinė eina pirma, tai bus blogi metai; jei pirma eina "tarnas", o pati Aušrinė paskui, tai bus geri metai.

Tokių tai dalykų žmonės sugalvodavo apie toliausias planetas, kurių savo akimis net negalėdavo žiūrėti.

Skruzdės Ištikro Yra Naudingos

Prancūzijos gamtininkas A. Forel 1874 m. pasakojo, kad didžiosios skruzdės, mokslininkų vadinamos "formica rufa", giedriose dienose sunaikina iki 100,000. o ūkanose iki 60,000 kirminų, vabalų ir kitokių nenaudėlių, kurie gadina augalus.

Danijos gamtininkas Robert Stumper pasakoja, kaip jis, tyrinėjo pušynuose skruzdėlynus iki 4 hektarų plote, įsitikino, kad tos skruzdės į tą skruzdėlyną tik vienos minutės bėgyje, parnešė 48 kirminus ir vabalus.

Ta įvykį Stumper padalinęs proporcingai, daro išvadą, kad tos skruzdės vienos valandos bėgyje sunaikina 2,880, o dienos bėgyje — net 69. 620 kirminų ir vabalų.

Kas į savo kalbą įpina per daug citatų, tas atrodo tartum vaikščiotų apsirengęs svetimais drabužiais.

Prancūzų Pramonė Kritikuoja de Gaulle

Paryžius. — Prancūzų pramonės atstovai aštriais žodžiais kritikuoja prez. de Gaulle už jo

priešingą nusistatymą link amerikiečių investicijų kapitalo, kurio jis nenori išleisti į Prancūziją.

Pasekoje to, amerikiečių kapitalai plaukia į Belgiją, Olandiją, Vakarų Vokietiją ir netgi į

Ispaniją, bet ne į Prancūziją.

Ka Reiskia "Anno Domini?"

Tie du žodžiai, reiskia metus nuo Kristaus užgimimo. Bet jie vartojami sutrumpin-

ta — A. D. Pirmą kartą tas peženklimas atsirado 1219 metais.

Amerikos sužeistųjų išlikimas Vietnamo kare yra didesnis, negu bet kuriame kitame kare.

Linksmiausių Kalėdų Švenčių!

Visiems Chicagos Lietuviams

Frank Savickas

Sekretorius 13-to Wardo Demokratų

Organizacijos

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ!

LINKIME VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS.

Dr. Stasys Naikelis

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ!

Visiems Mūsų Geriems Tautiečiams

BRUNO KLEMKA

Namų Statytojas — Kontraktoriaus

10040 So. Kilpatrick Street

Oak Lawn, Illinois

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ!

Linkiu Visiems SLA Nariams, Sandaros Skaitytojams ir Visiems Amerikos Lietuviams.

Tegul šios Kalėdų šventės mus dar labiau paskatina svarbiems darbams mūsų draugijoje ir organizacijose.

Euphrosine Mikuzis

SLA. IŽDO GLOBEJA

Linksmų Kalėdų Švenčių!

VISIEMS LIETUVIAMS!

PETRAS BIELIŪNAS

Laidotuvių Direktorius

4348 So. California Ave.

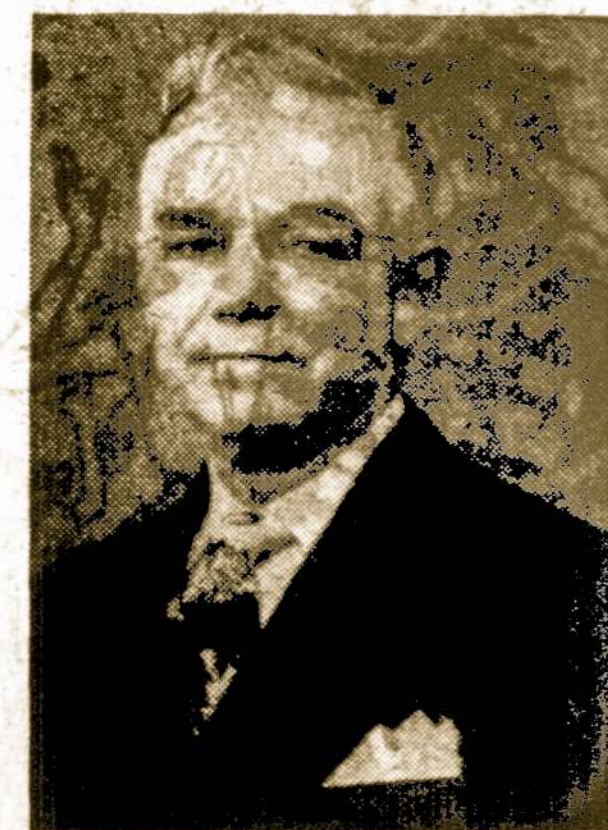
LINKIME LINKSMŲ KALĖDŲ

Visiems Mūsų Geriems Tautiečiams

Barбора Jaunaitė - Gurskienė

Geriausių Linkėjimų Kalėdų Šventėms

Walter Rask — Rasčiauskas

ir

WIDE WORLD TOURS

9727 So. Western Avenue

LINKIME LINKSMŲ KALĖDŲ!

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

JUOZAS LEPPA
Willow Springs, Ill.

Linksmų Kalėdų Švenčių!

Visiems Chicagos Lietuviams

JONAS KAZANAUSKAS
PREZIDENTAS

MUTUAL FEDERAL
SAVINGS

2212 WEST CERMAK ROAD
CHICAGO, ILLINOIS

Žiema Išmokino Juos Gudrybių

Kaip Paukščiai Surado Vietą
Praleisti Žiemos Sezoną

Buvo tai labai seniai, kada dar mūsų krašte, kaip ir kitur dabar yra, nebuvo žiemos, tik amžina vasara. Paukščiai gyvena vieni, uogas giriose lesdami, kiti muses ir kitokius vabzdžius gaudydami.

Bet štai syki saulutė nusprendė pasitraukti į kitą pusę ilgesniam poilsui Pasekoje to, užėjo žiema su sniegu ir ledais. Iššalo musės ir kiti vabzdžiai, po sniegu pasislėpė uogynai — ir paukščiai, ėmė badauti.

Susirinko visi paukščiai ir ėmė tartis, kas daryti. Tarėsi, tarėsi — ir nutarė pasiūsti vieną kurį

paukštį, surasti, kur vasara pabėgo.

— Tu, kregždė, greičiausiai lekioji ir niekadose nenuvargsti, — tarė paukščiai — aplėk visą pasaulį ir surask, kur vasara yra pasara ir parodyk mums ten kelią.

Kregždė paklausė ir išlėkė. Ilgai jos nebuvo, pagaliau ji sugrįžo ir ėmė pasakoti, kur ji yra lakiojusi ir kur vasarą yra suradusi, kai čia žiema viespatauja.

— Vesk mus visus ten, nes kitaip čia badu mirsime, — tarė paukščiai.

— Gerai, — atsakė kregždė — nuvesiu jus, nes tenai kelia gerai pastėbėjau. Bet teks ilgai lėkti ir labai pavargti.

— Aš nelėksiu, — sako žvirblis — Geriau aš klūone ar tvarte prie arklių prisiglausiu ir kaip nors pragyvensiu. Man vienas kitas grūdas — ir užtenka

Kudirkos Naumiestis — Turėjo Kelis Vardus

— Aš irgi pasiliksiu, — tarė varna. — Ar apsimoka tiek toli lekioti, kad čia pakanka šiukšlynų. Juose visados ši tą surasiu maisto badui nuraminti.

Su jais pasiliko dar keli paukščiai, kurie jautėsi tolimai kelionei persilpni, o visi kiti, kregždės vedami, nulėkė toli į šiltus kraštus.

Ir taip jie kasmet lekiuoja iki šių laikų ir būna ten, iki saulutė sugrįžta.

Priskaitė 400 Briedžių

Baltstogės giriose, kurios kadaise buvo Lietuvos dalimi, o dabar yra Lenkijos sienose, dar užtikta apie 400 briedžių. Jie klajoja taip vadinamose "Raudonos Pelkės", kurios apima 2,000 hektarų.

"Naumiestis" Lietuvoje yra keletas, todėl ir pagarsėjęs Suvalkijos Naumiestis buvo keletuopai vadinamas iki galutinai neapsistojo prie Kudirkos Naumiestio.

Iki perėto pasaulinio karo jis turėjo apie 4,000 gyventojų. Karo metu jis buvo smarkiai išdegintas.

Kada buvo įkurtas šis miestas, tikrai nežinoma.

Apie vidurį 16-jo šimtmečio jis buvo svarbiu politiniu ir prekybos centru.

Zigmanto III-jo (1520-1572) dokumentuose tas miestas buvo vadinamas "Nowe Miasto".

Karalienė Cecilija Renata, ka

raliaus Vladislavo IV-jo žmona suteikė "laisvo miesto" teises ir pavadino jį "Vladislavo". Bet žmonės nemėgo to vardo ir nevartojo jo.

1664 metais ta pati karalienė pastatė Naumiestyje medinę bažnyčią.

Praėjus šimtui metų, toji bažnyčia paseno ir baigė sugriūti ir vieton jos pastatė mūrinę.

Čia taip pat buvo dvi pagarsėjusios karčiamos, vyno, alaus ir degtinės gamykla. Kadangi patsai miestas buvo netoli Vokietijos sienos, tai spaudos draudimo metu, per jį eidavo visokia lietuviška literatūra ir laikraščiai.

Naumiestyje mirė ir tapo palaidotas dr. Vincas Kudirka, kurio garbei ir patsai miestas pavadintas Kudirkos Naumiestis.

Kostiumo Pirkėjas
— Sakau tau, kad negalėsiu užmokėti už tą kostiumą pirmą mėnesių.

Siuvėjas — Gerai, gerai, ponas.

Pirkėjas: — Ačiū, kada bus gatavas?

Siuvėjas: — Už šešių mėnesių, ponas.

Zodis skriaudžia, žodis ir glaudžia.

Kalėdų Švenčių ir Naujų Metų Proga

Zarasiškių Klubas

SVEIKINA

Klubo Nares ir Narius, o taipgi ir laikraštį Sandarą, kuri atlieka svarbų tautinį darbą ir palaiko lietuviškas organizacijas

KLUBO VALDYBA

Linksmiausių Kalėdų Švenčių!

Lietuvių Moterų Draugijos "Apšvieta" valdyba ir narės

sveikina savo draugus, rėmėjus ir visus geros valios

lietuvius Kalėdų švenčių proga ir linki linksmų

ir Laimingų Naujųjų Metų.

Moterų Draugijos "Apšvieta"

VALDYBA ir Narės.

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ

PAŠALPOS KLUBO

Valdyba

*****

Linki linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų 1966 metų Sandarai, visiems nariams ir draugams.

- ADELA BURBA — pirmininkė,
- A. JUSAS — vice pirmininkas,
- ROŽĖ DIDŽGALVIS — nutarimų raštininkė,
- BERNICE ŽEMGULIS — finansų raštininkė,
- JOSEPHINE MASILIONIS — kontrolės raštininkė,
- JOS. MIKŠIS — izdo globėjas,
- JONAS DIDŽGALVIS — išdininkas,
- PAUL MASILIONIS — maršalka,
- DR. T. DUNDULIS — daktaras kvotėjas,
- A. JUSAS — korespondentas.

LIAUDIES DAINA

Pasakyk, mergele,
Pasakyk, jaunoji,
Kas žaliuoja žiemuzėlę,
O ir vasarėlę?

— Ne mergelė būčiau.
Kad aš nežinočiau,
Kas žaliuoja žiemuzėlę,
O ir vasarėlę.

Girioje eglėlė,
Daržely rūtelė,
Tai žaliuoja žiemuzėlę,
O ir vasarėlę.

— Pasakyk, mergele,
Pasakyk, jaunoji,
Kas yra lengvesnis
Už žąsies plunksnelę?

— Bernuzėlio rankelės
Ant mano petelių,
Tai yra lengvesnės
Už žąsies plunksnelę.

Nepaprasti Nuotykių

Melagių klube iškilo diskusijos apie šalčius:

— Žinote, pas mus vieną žiemą taip staigiai puolė barometras, kad užmušė po juo buvusią vištą — pasakoja vienas.

— O mano tėvas kartą nuėjo į rūsi atsinešti kastuvą, ir ten užsidėgė gazinę lempą. Grįždamas į viršų, gazą užsuko, o liepsna taip ir liko pavirtusi į ledą — tikrino antras.

— Taip, tai taip, bet visa tai niekis. Mano mama syki išnešė į lauką puodą karšto vandens ir išpylė jį. Vanduo taip greitai užšalo, kad paėmus leda, jis dar buvo šiltas.

Turkijos vyriausybė kreipėsi į Graikijos vyriausybę siūlydama derybas dėl Kipro salos. Graikija atsisakė nuo derybų.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ!

Linkime Visiems Amerikos Lietuviams ir Visiems Sandariečiams

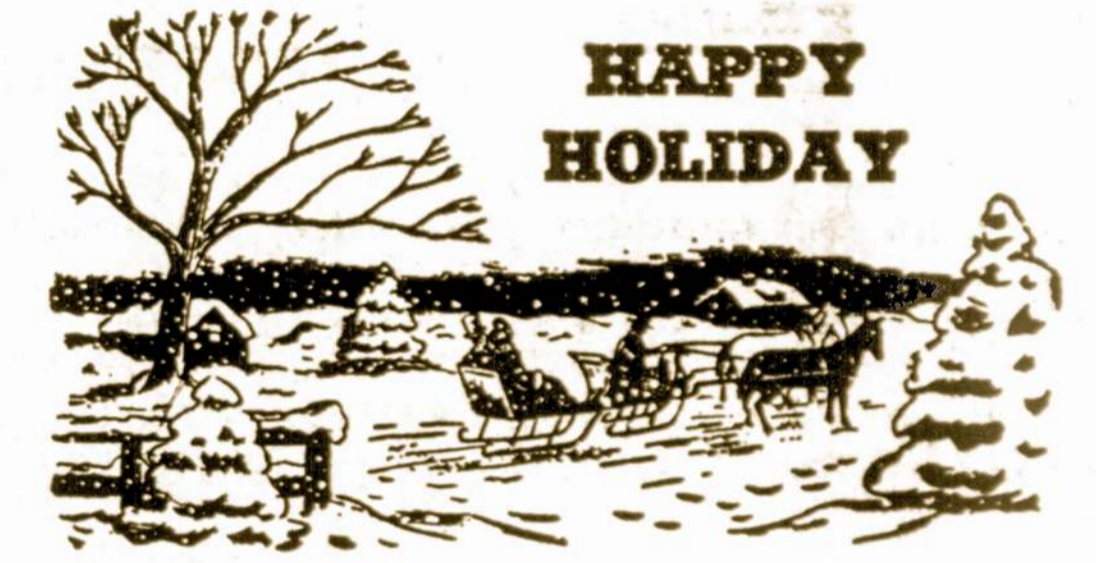
There'll always be
a Christmas

Raimond ir Bernice Guzai

LINSMIAUSIŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Visiems Draugams ir Visiems Lietuviams

HAPPY
HOLIDAY

ANTANAS IR GENOVAITĖ
MILIAUCKAI

7000 W. 111 St., Palos Hills, Worth, Ill.

LINKIME LINKSMŲ KALĖDŲ

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

Floridos bei Visos Amerikos Lietuviams

Christmas
Greetings

Tampa West Coast Lithuanian
Am. Citizens Club

Klubo Valdyba 1966 Metams

- K. Čeknis — pirmininkas,
- J. Pabarška — vise pirm.
- V. Popelis — nut. raštin.
- J. A. Krukas — fin. raštin.
- A. Lapėnas — išdininkas
- J. Bukleris — maršalka
- J. A. Krukas — reporteris

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems Chicagos Lietuviams

BRUNO BAKERY

SAVININKAS

BRUNO MAČIANSKIS

3341 South Litanica Avenue
CHICAGO, ILL.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ Ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

STANLEY LITWINAS, Pres.

Carr - Moody Lumber Co.
3039 SO. HALSTED STREET
TEL. Victory 2-1272

Kalėdų švenčių proga Sandaros 16-toji kuopa, Worcester, Mass., sveikina ALT. Sandaros Centro Valdybą, Sandaros redaktorių Miką Vaidylą, ir jo visą štabą ir visu narius, linkėdami jiems geros sekmės, sveikatos ir ilgiausių metų!

ALT. Sandaros 16 t-os Kuopos Valdyba,

- M. ŽEMAITAITIS — pirmininkas,
- J. ŠALAVIEJUS — vice pirmininkas,
- A. ŠERMUKŠNIS — sekretorius,
- J. KRASINSKAS — finansų sekretorius,
- I. PIGAGA — išdininkas,
- V. MITRIKAS ir J. STANKEVIČIUS izdo globėjai,
- J. KRASINSKAS — korespondentas.

Veiklos komisija: P. Kraunelis, J. Dvareckas, V. Ašmenskas.

Atstovai į "Laisvės Varpą" ir į Worcesterio Tarybą: J. Svikla, J. Stankevičius, A. Šermukšnis ir M. Žemaitis.

Worcester, Mass.